

Dosarul nr. 2ra-573/22

2-15058215-01-2ra-19042022

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Florești, Judecător – E. Marandici

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți, Judecători – S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

Î N C H E I E R E

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Leșan Angela,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Leșan Angela către Leșan Galina cu privire la încasarea îmbunătățirilor aduse, a prețului manoperei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2021, prin care a fost casată hotărârea Judecătoria Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021 și hotărârea suplimentară a Judecătoria Soroca, sediul Florești din 30 iunie 2021, și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 09 septembrie 2015, Leșan Angela a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererea din 25 septembrie 2018, către Leșan Galina solicitând încasarea îmbunătățirilor aduse bunului imobil situat în xxxxx, str. Xxxxx, xxxxx, în mărime de 465 548 lei, a prețului manoperei în mărime de 128 428 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, la 08 martie 1997, Leșan Angela s-a căsătorit cu Leșan Igor (fiul Galinei Leșan).

Începând cu anul 1997, au locuit împreună în gospodăria părinților soțului.

La 24 decembrie 1999, în familia lor s-a născut fiul Leșan Ian, aceștia continuând să locuiască în gospodăria părinților soțului, din motiv că Leșan Galina le-a promis că le va dona jumătate din această casă.

În context, reclamanta a menționat că s-au format două gospodării separate, cu intrări în casă și în ogradă diferite, contoare la energia electrică, apă și gaz distincte, iar având în vedere că pârâta le-a promis că le va dona bunul imobil, din banii câștigați la muncă peste hotare, soții au început renovarea casei de locuit, au lărgit-o, au construit un garaj, un beci, o construcție locuibilă sub forma unei odăi și a unei construcții auxiliare.

Ulterior, la 25 februarie 2015, soțul Leșan Igor a decedat, iar revenind în țară la 19 august 2015, reclamanta a observat că Leșan Galina a schimbat lacătul de la jumătatea de casă în care locuia tânăra familie, prin aceasta îngrădindu-le ei și copilului minor, accesul în casa de locuit.

Mai mult ca atât, reclamanta a menționat că pârâta a radiat viza lor de domiciliu și i-a expediat o somație prin care i-a solicitat să elibereze încăperea.

Cu referire la îmbunătățirile aduse bunului imobil, reclamanta a menționat că potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 292 din 19 iulie 2018, s-a constatat că la imobilul

suspens expertizării s-a efectuat construcția anexelor în vederea extinderii bunului existent, reconstrucția și extinderea garajului, reconstrucția acoperișului, instalarea sistemului de scurgere a apelor pluviale, executarea și montarea geamurilor, executarea și montarea ușilor de acces exterior/interior, lucrări de reparație capitală, lucrări de tencuire, instalarea și conectarea sistemului de încălzire, executarea sistemului de canalizare și apeduct, montarea și executarea sistemului de electricitate, construcția gardului.

În aceeași ordine de idei, reclamanta a menționat că efectuarea lucrărilor de construcție descrise supra, din mijloacele financiare ale soților Leșan Angela și Leșan Igor, se confirmă prin declarațiile martorilor.

Prin hotărârea Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021, cererea de chemare în judecată depusă de Leșan Angela a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Leșan Galina în beneficiul Angelei Leșan, suma de 232 774 lei, cu titlu de valoare a îmbunătățirilor aduse bunului imobil și suma de 64 214 lei, cu titlu de valoare a manoperei.

S-au încasat de la Leșan Galina în beneficiul Angelei Leșan, taxa de stat aferentă examinării prezentei acțiuni, proporțional părții admise din acțiune, în mărime de 8 909,64 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 500 lei.

În rest, pretențiile excedente s-au respins ca fiind neîntemeiate.

Prin hotărârea suplimentară a Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 30 iunie 2021, s-au încasat de la Leșan Galina în beneficiul Angelei Leșan, cheltuielile pentru efectuarea expertizei judiciare în sumă de 11 379,10 lei, cheltuielile pentru asigurarea prezenței în ședința de judecată a expertului judiciar în mărime de 206 lei, cheltuielile de executare a încheierii de asigurare a acțiunii în sumă de 142 lei și cheltuielile pentru onorariul executorului judecătoresc în sumă de 2 000 lei.

La 19 aprilie 2021, Leșan Galina, prin intermediul avocatului Guțu Serghei, a contestat cu apel hotărârea Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021, solicitând casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

La 02 august 2021, Leșan Galina, prin intermediul avocatului Guțu Serghei, a depus cerere de apel împotriva hotărârii suplimentare a Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 30 iunie 2021, solicitând repunerea în termen, casarea integrală a hotărârii suplimentare și emiterea unei noi hotărâri prin care cerința privind încasarea cheltuielilor de expertiză judiciară să fie respinsă ca neîntemeiată.

La 05 octombrie 2021, Leșan Galina, prin intermediul avocatului Guțu Serghei, a depus cerere de apel motivată, solicitând casarea hotărârii Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2021, s-a admis apelul declarat de Leșan Galina, prin intermediul avocatului Guțu Serghei.

S-a casat hotărârea Judecătorei Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021 și hotărârea suplimentară a Judecătorei Soroca, sediul Florești din 30 iunie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Leșan Angela către Leșan Galina cu privire la încasarea îmbunătățirilor aduse, a prețului manoperei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pentru a decide astfel, cu referire la normele legale aplicabile speței în cauză, instanța de apel a menționat că, prima instanța nu a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost stabilite și elucidate pe deplin, iar probelor prezentate nu le-a fost dată o apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele.

Astfel, instanța de apel a remarcat că, deși Leșan Angela nu este lipsită de dreptul de a solicita compensarea îmbunătățirilor aduse bunului imobil pe parcursul posesiei acestuia cu bună-credință, la materialele cauzei nu au fost prezentate probe care ar confirma cine anume a suportat cheltuielile pentru sporirea costului imobilului, respectiv, în baza probatoriului pus la dispoziția instanței de judecată, este imposibil de apreciat temeinicia solicitărilor cu titlu de îmbunătățiri aduse bunului imobil.

Cu referire la declarațiile martorilor, audiați în prima instanță, Curtea de Apel Bălți a menționat că, deși aceștia au confirmat contribuția intimatei Leșan Angela la efectuarea lucrărilor de reparație a bunului din litigiu, circumstanțele respective reies doar din spusele ultimei sau concluziile lor personale.

De asemenea, instanța de apel a remarcat faptul că potrivit materialelor cauzei, apelanta/pârâtă Leșan Galina, dispunea de surse financiare suficiente pentru a efectua de sine stătător, lucrările de construcție și îmbunătățirile a imobilului.

La 01 aprilie 2022, Leșan Angela, prin intermediul serviciului poștal, a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2021, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii Judecătoriei Soroca, sediul Florești, din 02 aprilie 2021 și a hotărârii suplimentare a Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 30 iunie 2021.

În motivarea cererii de recurs, făcând referire la circumstanțele de fapt invocate în instanțele inferioare, recurenta a reiterat faptul că, după ce Leșan Galina le-a donat și le-a permis să locuiască într-o parte a imobilului său, fără a întocmi un act juridic în acest sens, soții Leșan Angela și Leșan Igor au fost motivați și cointeresați să îmbunătățească condițiile din imobil, iar susținerile intimatei Leșan Galina, că ea a făcut aceste îmbunătățiri din mijloace financiare proprii, nu rezidă criticilor.

De asemenea, recurenta menționează că instanța de apel, a dat o apreciere critică declarațiilor martorilor audiați în prima instanță.

La 20 mai 2022, a fost înregistrată referința depusă de Leșan Galina, prin intermediul avocatului Guțu Sergiu, prin care s-a solicitat declararea recursului depus de către Leșan Angela, ca fiind inadmisibil.

Cu referire la prevederile art.434 alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil menționează că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Bălți din 07 decembrie 2021, a fost recepționată de Leșan Angela la 10 martie 2022, conform avizului anexat la dosar (f.d. 135, vol. II).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului, consideră că recursul din 01 aprilie 2022, declarat de Leșan Angela, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs, în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul consideră că recursul Angelei Leșan este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători

decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, deoarece, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de judecată precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune casarea actului judecătoresc contestat.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în recursul declarat de Leșan Angela.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Leșan Angela.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas